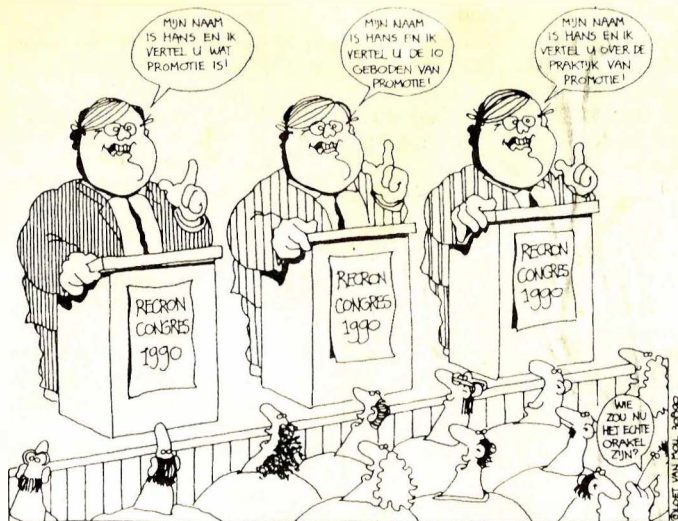

Algemeen HANS blad

Over Hansen vind je in naslagwerken niet veel goeds, daarom geeft reclameman Hans Ferrée misschien wel het *Algemeen HANS blad* (AHB) uit. Na 21 nummers wil hij het serieuzer gaan aanpakken. De leeftijd van de ouderwetse volwassenheid is ten slotte bereikt. De uitgever gaat in de „Blut“ (koosnaam voor Vut op eigen rekening). „Dat betekent meer tijd, maar minder geld voor leuke dingen.“ De bijna duizend abonnees moeten dus voortaan voor het AHB gaan betalen.

In september 1976 verscheen het eerste nummer. Ferrée ontdekte dat Nederland 379.812 Hansen telde. Als goed communicatiedeskundige beriep hij zich op de theorie van de selectieve waarneming volgens welke mensen alleen maar openstaan voor zaken die hen persoonlijk aangaan. Het AHB hanteert een formule die het midden houdt tussen marktgericht denken en ironische meligheid.

In hetzelfde nummer filosofeert de uitgever/redacteur over Hansshops met een eigen label waar bijvoorbeeld Hansoppen verkocht kunnen worden. Zover is het vijftien jaar later niet gekomen, maar ondertussen is ten huize van de uitgever een heus *Hans Museum* ingericht waar onder meer zijn talloze columns uit diverse bladen getoond worden. Het mag wat egotripperig lijken als er weer een recensie van een van Ferrée's boeken in AHB wordt herdrukt, maar het irriteert niet omdat hij ruimhartig berichten over andere Hansen afdrukt, noodgedwongen meestal als *ready made*, omdat zijn naamgenoten niet zulke ijverige schrijvers blijken te zijn. Een taalkundig onderzoekje

What's in a name

bracht echter meer aan het licht. Je hebt de typisch Limburgse namen Miel en Wiel, zoals Jetske een Friese naam is. In Brabant hoor je vaak Grat maar dat is te wijten aan de specifieke uitspraak van Gerard. Hans is eerder een naam van het midden, Middeneuropes zelfs. Want zonder ze te hebben nageteld, weet ik zeker dat Duitsland de meeste Hansen telt. De Tsjechen hebben hun Hansa's en de Fransen noemen ze Jean. In België bestaat geen Hans, althans niet in de spreektaal want zelfs de Vlamingen spreken geen 'h' uit. In het nieuwverschenen nummer van het AHB laat een Hans weten dat Taiwan eveneens een *Hans Magazine* kent. In Engeland zijn Hansen zeldzaam. Toch heeft Londen een Hans Place, een Hans Street, een Hans Crescent en tot voor kort liep er de komedie 'Look,

no Hans'. Het AHB vraagt aan lezers waar die Hansenrage in Londen vandaan komt.

De populariteit van het AHB is wellicht te verklaren uit een collectieve verontwaardiging, tenminste, waar het Hansen betreft. Kijk je in het retrograde woordenboek (dat woorden niet op beginletter maar op eindletter rangschikt), dan blijkt Hans niet zo'n positieve indruk te maken: pochhans, schrokhans, schraalhans, groothans. Gelukshans suggereert dat het geluk zonder inspanning verkregen wordt, voor sommigen is dat ook negatief. Maar in de meeste gevallen zijn hansen dus opscheppers. Het zal toeval zijn dat AHB een stuk over Hans Koetsier publiceert en dat volgens Van Dale een hansom een licht Engels voertuig is waar de koetsier achterop zit.

Dat er zo weinig vrouwen zijn die de naam Hans dragen is rechtvaardig omdat de negatieve associaties die hansaanduidingen met zich meebrengen als mannelijk ervaren worden. Vrouwelijke Hansen bestaan overigens wel. En niet, zoals ik veronderstelde, vanaf de feministische golf in de jaren zestig. H. de Recde (Chez Gacon, France) schrijft in AHB dat zijn 84-jarige schoonmoeder Hans heet. En volgens Van Dale betekent 'hansen' in dieventaal: vrouwenborsten. Maar in het Zuidnederlands betekent het weer beer (varken) of stier.

Volgens Frank Jansen in zijn boek *Van Apekop tot Zielepoet* komen aanduidingen met -hans tegenwoordig steeds minder vaak voor. Uit een enquête onder studenten bleek dat niemand de -hansen uit Van Dale nog kende, zo ondersteunt Jansen zijn bewering. Tsja, wat Hansje niet leert, zal Hans niet weten. Zijn tweede argument vind ik sterker. Het Woordenboek der Nederlandse Taal (dat gebaseerd is op het Nederlands tot 1925) geeft Hans-aanduidingen die Van Dale allang niet meer opneemt, zoals daar zijn: krijghans, oorlogshans, pofhans, prachthans en vederhans.

Aanduidingen zoals hansom en hansworst mogen dan aan het ijdele in het hansensoort refereren, een Hansje in de kelder hebben is synoniem aan een ongeboren kind. Dat geeft hoop, zeker omdat Hans is afgeleid van het Hebreeuwse Johanan, hetgeen betekent: „God kent genade“. Dat geldt niet voor Ferrée; als de Hansen nu geen f 25,- overmaken, blijven ze in de toekomst van hun naamblad verstoken.

Algemeen HANS blad. Van Hans door Hans over Hans voor Hans (en voor sympathisanten met een andere naam), Postbus 35, 3417 ZG Montfoort.

HANS RENDERS

Hans bestaan er nog echte neushoorns?

GEEF OM DE TOEKOMST.
Word voor f 27,50 donateur van het Wereld Natuur Fonds. Gvo 25, Zeist.

DUBBELE
GRAAN-JENEVER

HANNES
Speciaal

GRAAN JENEVER

De dubbele omgekeerde GRAAN JENEVER
beleid regelen van vervoer en vervoer
recept dat voor de vervoer is ontworpen

KORENWIJN SUPERFINE

JOES BEERES GRONINGEN